

מסורת הש"ס

(א) קדושין סט., (ב) נעילת פד'; (ג) וי"ג, (ד) [נעילת לח, כמזכות פ:]; (ה) [נעילת טז, כמזכות פכ:]; (ו) נעילת פד, כמזכות ק: [נתוספתא פ"ב ע"ש, (ז) [כמזכות נכ:]; (ח) [נכ, ד"ה ממזרת], (ט) [וע"ע תוס' ז"מ סו, ד"ה ובלאות],

תורה אור השלם

- ↑ ויאמר יי אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא נשואו בעמיהו: ויקרא כא א
- ↑ אשד זנה וקלקל לא יקחו ואשה גרושה מביאה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו:

ויקרא כז א

הגהות הב"ח

(א) נב' חקלעו לשבטנבו לאתריה דרב אדרי: (ב) רש"י ד"ה ה"ג וכו' הנושא נשים בעצירה פסול לעבודה עד שקור הנאה והיא פסולה חללה וכל מקום שהוא פסול על ידה או היא פסולה על ידו קנסו וכו':

מוסף רש"י

עשרה יוחסין עליו מובל. כשעלו בני הגולה ובגמרא מפרש לה דלשמועין משפחות שבגבל מיוחסות הן שפרש עזרא כל הפסולין משם והולכין עמו (קדושין טו).
חללים (טו). כהנים שגילו שגילו מפסולי כהונה (טז). וחרורים. משומרים (טז). נתינים. בעצמות שגלו צימי יהושע ואמרינן (נעיל עח): דוד גזר עליהם (קדושין טז). לויים ישראלים חללים גרים חרורים מותרין לבא זה בזה. אבל כהנים בחללי גירי וחרורי לא, שחללה בלא וניזרת ומשומרת בחוקת זוה (טז). גירי חרורי ורמזיורי תנינן שתוקי ואסופי מותרים לבא זה בזה. דאקסני קהל גרים לא אקרי קהל ולא החרזו ממזרים לבא בקהל גרים. אבל לויים ישראלים בממוני לא ושתוקי ואסופי ספק ממזרים הם ומותרים להעשר כממזרים כדאמר בגמרא (שם עג). בקהל והאי הוא דלא יבא, בקהל ספק יבא (שם טז).

והרי לאו דעומאה דאין שזי כנל
דאין ישראל מזהרין שלא ליגע דכתיב (ויקרא כא) אמור אל הכהנים כהנים מזהרין ולא ישראל: **לאו משום דרב יהודה**. אלמא אפי' לאו שאין שזי ככל נפקא לן מהתם דנשים חייבות: לא **דגמרי מלא יקחו**. כלומר מאיש או אשה

והרי טומאה דלאו שאין שזי בכל וטעמא דכתב רחמנא יבני אהרן *ולא בנות אהרן הא לאו הכי ה"א נשים חייבות מאי טעמא לאו משום דרב יהודה אמר רב לא דגמרינן ²מלא יקחו איכא דאמרי קיחא איצטריכא ליה ס"ד אמינא ליגמר מטומאה קבשמע לן רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע איקלעו ^(א) להינצבו לאתריה דרב אידי בר אבין בעו מינייהו הווהרו כשרות להנשא לפסולין או לא אמר להו רב פפא תניתוה ^(ב) עשרה יוחסין עלו מבבל כהנים לויים וישראלים חללים גרים וחרורים וממזרים נתינים שתוקי ואסופי יכהנים לויים ישראלים מותרין לבא זה בזה לויים ישראלים חללים גרים חרורים מותרין לבא זה בזה גירי חרורי יוממוזרי נתיני שתוקי ואסופי מותרים לבא זה בזה ואילו כהנות לחלל לא קתני א"ל רב הונא בריה דרב יהושע כל היכא דהני נבסי מהני והני נבסי מהני קתני כהן כיון דאילו בעי למינסב חללה אסירא ליה לא קתני אתו לקמיה דרב אידי בר אבין אמר להו דרדקי הכי ^(ג) אמר רב יהודה אמר רב לא הווהרו כשרות לינשא לפסולים: שניות מדברי סופרים וכו': בעו מיניה בני בירי מרב ששת שניה לבעל ולא שניה ליבם יש לה כתובה מיבם או לא ^(ד) כיון דאמר מר כתובתה ^(ה) על נכסי בעלה הראשון לית לה או דלמא כיון ^(ו) דאילו לית לה מראשון תקינו לה רבנן משני אית לה אמר להו רב ששת תניתוה כתובתה על נכסי בעלה הראשון ואם היתה שניה לבעל אפי' מיבם אין לה מבבל דאיכא דאית לה מיבם חסורי מיחסר והכי קתני ^(ז) כתובתה על נכסי בעלה הראשון ואי לית לה מראשון תקינו לה משני ^(ח) ואם היתה שניה לבעל אפי' מיבם אין לה: בעא מיניה רבי אלעזר מרבי יוחנן אלמנה לב"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש להן מוזנות או אין להן מוזנות היכי דמי אילימא דיתובה תותרה בעמוד והוצא קאי מוזנות אית לה לא צריכא שהלך הוא למדינת הים ולותה ואכלה מאי מוזני תנאי כתובה גינהו מדאית לה כתובה אית לה מוזני או דלמא כתובה דלמשקל ומיפק אית לה מוזני דלמא תיערב גביה לית לה א"ל ילית לה והתניא יש לה יכי תניא ההיא לאחר מיתה אית דאמר אמר ליה תניא יש לה הא בעמוד והוצא קאי ואלא התניא יש לה כי תניא ההיא לאחר מיתה ת"ר ^(א) אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש לה כתובה פירות מוזנות בלאות ^(ב) והיא פסולה וולדה פסול יוכופין אותו להוציא שניות מדברי סופרים אין לה כתובה לא פירות לא מוזנות ולא בלאות ^(ג) והיא כשירה וולדה כשרה ^(ד) הנושא נשים בעצירה פסול ^(ה) עד שידור הנאה והיא פסולה על ידו: קנסו

בשר ובופין אותו להוציא אמר ר"ש בן אלעזר מפני מה אמרו אלמנה לב"ג יש לה כתובה מפני שהוא פסול והיא פסולה קנסו

פה.

ולרותה ואבדה מאי. אי לותה ואכלה קודם שפסקו לה ז"ד לא היה הבעל חייב לשלם אפי' לותה בז"ד כדפירש ר"ת בסוף כתובות (דף קז. וסז) גבי קדמו ז"ד ופסקו מה שפסקו פסקו והכא מיבעיא ליה אם יש

למדינת הים ותלוה ותאכל כשאר נשים או לא: **אלמנה לב"ג יש לה פירות**. לאבי דלמר צריך נערה שנתפתתה (שם נא: וססז) אלמנה לב"ג נשצית חייב לפדותה דקרינא וצכהנת אהרנמיך למדינמיך הוי פירות כמשמעו דין פירות דהיינו פירקונה דהוי תחת פירות ובשניה דקתני אין לה פירות הוי נמי דין פירות דאם נשצית אינו חייב לפדותה אע"ג דהבעל אוכל פירות כי היא דהאשה רצה (לקמן עט). דתנא נמי אין לה פירות ומוזנות כו' ואמר עלה צירושלמי שאינה יכולה להוציא ממנו הפירות שאכל א"ר חנינא הא דתימא כשאכל עד שלא בא הראשון כו' ולרבה דלמר התם אלמנה לב"ג דאינו חייב לפדותה נראה לר"י לפרש יש לה פירות דאם נשצית משלם הבעל הפירות שאכל לפדותה בזה אבל מה שפרקונה יתר על דמי פירות שאכל לא יהיב ובשניות אפילו דמי הפירות שאכל לא יהיב ומתוך פירוש הקונטרס משמע שאין לבעל פירות באלמנה כלל ואפילו לא נשצית חייב להחזיר פירות שאכל דפי' יש לה פירות שאף על פי שאכל פירות כיון דשלא כדין אכלן משלם ואליבא דרבה דכתובות פירש כן אף נראה לר"י כמו שפי' דלא משלם בעל אלא לזוך פרקונה כשנשצית וכן פירש הריצין:

בלאות. פי' בקונטרס כמשמתי גבי שניה דאין לה בלאות שאם יש לה עדיין בלאות ושחקים מצגדים כהנסיסה לו אינה נוטלתן כשיולדה דקנסא קנסו חכמים ואין נראה לר"י דצהריא משמע דאין אלמנה ניוזית (כתובות קא. וסז) דדוקא מה שזלה ואין צעין אין לה אבל מה שצעין שקלה והיאכ דליירי בלאותן שהן עדיין צעין רגיל לפרש בלאותיה קיימין כדאמר התם וינתה הפסידה בלאותיה קיימין וכן בצוף אף על פי (שם סג:) גבי מירדת אלז ק"ק כיון דקתני באלמנה שיש לה פירות היינו בלאות כיון דליירי בבלאות שאין קיימין כדאמר התם (כתובות עט: קא). עיילא ליה גלימא פירא הוי ומכסי צה ואזיל עד דצליש):

ובב' מקום שהוא פסול והיא פסולה. פי' בקונטרס שהוא פסול שנושא אותה בעצירה כדנני בצבורות (דף מה:.) ולא תרוייהו צעי' אלא אם הוא פסול או היא פסולה קנסו אותו דלא מרגלז ליה כיון דמיפסל צהכי חד מינייהו כדאמר בסמוך ממזרת ונתינה איכא צינייהו ופריך ולר"א דלמר הרי זה עד וממזר הא לא מרגלז ליה והתם בעל לא מיפסיל פירא בישראל לא שיך למימר שיפסל על ידה ואיזי נמי לא מיפסלא צהכי דהא מעיקרא מיפסלא וקיימא אלא משום זרע לחוד מנעה ולא מרגלז ליה שיראה להרגילו כיון שזרעו נפסל על ידה

ובב' מקום שהוא פסול והיא פסולה. פי' בקונטרס שהוא

פסול שנושא אותה בעצירה כדנני בצבורות (דף מה:.) ולא תרוייהו צעי' אלא אם הוא פסול או היא פסולה קנסו אותו דלא מרגלז ליה כיון דמיפסל צהכי חד מינייהו כדאמר בסמוך ממזרת ונתינה איכא צינייהו ופריך ולר"א דלמר הרי זה עד וממזר הא לא מרגלז ליה והתם בעל לא מיפסיל פירא בישראל לא שיך למימר שיפסל על ידה ואיזי נמי לא מיפסלא צהכי דהא מעיקרא מיפסלא וקיימא אלא משום זרע לחוד מנעה ולא מרגלז ליה שיראה להרגילו כיון שזרעו נפסל על ידה

(א) ומיהו קשה דקאמר בעולה לכ"ג איכא צינייהו כו' ואמאי מרגלז ליה והא הוא נפסל על ידה שנושא נשים בעצירה ויראה להרגילו ור"ת מפרש דהוא פסול דקאמר אולד קאי ובפסלות דידה לחוד אפילו במקום שהולד כשר לא מרגלז ליה כדאמרין ולרבי מתאי בן חרש דקאמר אפילו הלך כו' עשאה וזנה הא לא מרגלז ליה ויש ספרים דגרסי הוא כשר והיא פסולה וכן בתוספתא דמיתלתין צפ"ב:

ממזרת

עין משפט

נר מצוה

ז א מיי פ"ב מהל' אבל הלכה ו סמג עשין נח ולאין רלה טושע' יו"ד סי' שעב סעיף ב:
ח ב מיי פי"ט מהלכות איסורי ביאה הל' טו טושע' אה"ע סימן ח סעיף א:
ט ג מיי' שם הלכה טז טושע' שם סעי' ז ג:
י ד מיי' פירק טו"ו שם הלכה לג:

יא ה מיי' פ"ב מהלכות יבום הלכה י טושע' שם סי' קסח סעיף ט:
יב ו ז ח מיי' פירק כ"ד מהל' אישות הלכה ד טושע' שם סימון קטו סעיף א:
יג ט מיי' פי"ב מהלכות איסורי ביאה הל' ג סמג לאין קצב טושע' שם סי' ז סעיף יז:
יד י מיי' פכ"ד מהל' אישות הל' ד טושע' שם סי' קנז סעיף ב:
טו ב מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הל' ד ופי"ח הלכה ח טושע' שם סימן ז סעיף יט:

תוספות ישנים

בחג"י ולא מוזנות ומיירי בלותה ואכלה דאלי' פשיטא דאז בעמוד והואכ קאי מוזני אית לה אלא מיירי שהלך בעלה למדינת הים ולותה ואכלה ואת אפי' מאי אריא משום שהיא פסולה אפילו כשרה נמי אמרינן בית מעטווי על קרן הצבי אותו האיש שהיה לה (א) כדאמרי' הלך בעלה למדי' ועמד איש אחד ופרנס אותה בית מעטווי על קרן הצבי וי"ל ה"מ היאך דלא מסר לה דרך הולאה אלא מסר בגלל בעלה ואין לו לאיש לתבעו לא לבעל ולא לאשה שהיה הבעל לא היה שם כשלוה לה והאשה לא שאלה מאתו. אבל הכא שלותה ממנו לא היתה מעטווי על קרן הצבי אלא המלוה תובע את האשה והאשה תועבת את בעלה וגם אם נתגרשה האשה משלמת המזונות לאיש שהלוה לה והכא שניה לא והכא מוזנות אלא שיהיו קאמר באלמנה לב"ג יש לה מוזנות ובגמרא משמע דאלמנה לב"ג אין לה מוזנות בלותה ואכלה אלא נראה דשניה לית לה מוזנות אף לאחר מיתת הבעל דקנסין לה. אבל באלמנה לב"ג יש לה מוזנות בלאחר מיתה כדמשמע בגמרא: (א) ואין להקשות ממה דמשמע מההיא דהיהא דפסל זרע לא מרגלז ליה והכא פ"ה שהוא פסול הבעל. דאיכא למימר דמזדה רש"י דפסול זרע הוי שפיר פסול בעל ולא מרגלז ליה:

(א) ז"ל דתמן בכמוות צריך עני דייני גזירות (דף ק"ז ע"ח) מי שהלך בעלה וכו'.